

The Ligurian Dialect of the Padanian Language

A concise grammar

Dàvide Sivèro

© Romania Minor

<http://hades.udg.es/~francesc/>

Table of contents

Table of contents	1
Introduction	3
Phonology.....	3
Vowels.....	3
Consonants.....	4
Morphology.....	5
Articles	5
Definite article.....	5
Indeterminate article	6
The Noun.....	7
Gender of nouns	7
Plural formation.....	7
Pronouns	9
Personal Pronouns.....	9
Possessive Pronouns.....	10
Numerals	11
Cardinal Numerals	11
Ordinal Numerals	12
Verb.....	13
The Verb être (to be)	13

The Verb avéi (to have).....	16
Verbs of the 1st conjugation (ending in -â).....	19
Verbs of the 2nd conjugation (ending in -éi).....	22
Verbs of the 3rd conjugation (ending in unstressed -e).....	25
Verbs of the 4th conjugation (ending in -î).....	28
The Passive	31
Impersonal Construction	35
Vocabulary	36

Introduction

The Ligurian dialect is spoken in south-western Padania, i.e. in Liguria, parts of southern Piedmont and lower Lunigiana, Italy, the Menton district, France, and the Principality of Monaco.

Today, few youngsters use it other than for short phrases in the middle of sentences, and fewer and fewer of them even understand it, although in the countryside at least this is not always true.

Phonology

Genoese has the following sounds:

Vowels

There are nine twelve distinct phonemes.

a as in *fasu* "I do";

â as in *fâsu* "false";

é as in *tésta* "head";

ê as in *spêtâ* "to wait";

è as in *dialètu* "dialect". The opposition between the phonemes **è** and **é** disappears in syllables closed by a nasal consonant and both sounds are right in that position, ex.: *presènte* = *presénte* "present"; *sènsa* = *sénsa* "without";

èe as in *sitèe* "town";

i as in *situ* "silent";

î as in *dîtu* "said";

ò/ó as in *pòsu/pósu* "I can". The two sounds are free allophones of the same phonemes;

ò/o/ô as in *pòosu/pôosu* "stale". The two sounds are free allophones of the same phonemes;

ö as in *blö* "blue";

öö as in *figiöö* "kid";

u as in *pusu* "well";

û as in *pûsu* "wrist";

ü as in *tütu* "all";

üü as in *früütu* "fruit";

Consonants

b as in *banca* "bank";

c/c' like **ch** in *Charles*, as in *ciapâ* "to catch";

c/ch like **c** in *corner*, as in *chin-a* "cradle";

d as in *dènte* "tooth";

f as in *funtan-a* "fountain";

g/g' like **j** in *joke*, as in *gêsgia* "church";

g/gh like **g** in *game*, as in *gùa* "throat";

j/i semivocalic as in *bacajâ* "to chatter" or *cubia* "pair";

l as in *lügànega* "sausage";

m as in *magun* "sadness";

n like **n** in *sin*, as in *Ana*, woman's name;

n- velar like **ng** in *to sing*, as in *tan-a* "den";

nj as in *senjâ* "signal";

p as in *pin* "full";

r as in *tèera* "land";

s as in *sun* "sound";

s as in *Sêna* "Genoa";

sg before **i** and **e** like **s** in *usual*, as in *sgiafôr* "driver";

t as in *tian* "pan";

u semivocalic as /w/, as the first **u** in *lòuu* /'lowu/ "I work";

v as in *vin* "wine".

Morphology

Genoese has two genders, masculine and feminine, and two numbers, singular and plural.

Articles

There are two articles in Genoese: Definite article and indeterminate article.

Definite article

The definite article agrees in number and gender with the noun; the singular has two forms depending on whether the following word has a leading vowel or a consonant:

*	singular		plural
	consonant	vowel	
masculine	<i>u</i>	<i>l</i>	<i>i</i>
feminine	<i>a</i>	<i>l'</i>	<i>e</i>

When used in conjunction with the definite article, prepositions tend to contract with it, yielding the so-called articulate prepositions:

*	<i>u</i>	<i>l / l'</i>	<i>a</i>	<i>i</i>	<i>e</i>
a	<i>au</i>	<i>al / al'</i>	<i>â</i>	<i>ai</i>	<i>ae</i>
cont	<i>cû</i>	<i>cun l / cun l'</i>	<i>cua</i>	<i>cui</i>	<i>cue</i>
da	<i>dau</i>	<i>dal / dal'</i>	<i>dâ</i>	<i>dai</i>	<i>dae</i>
de	<i>du</i>	<i>del / del'</i>	<i>da</i>	<i>di</i>	<i>de</i>
in	<i>intu</i>	<i>inte l / inte l'</i>	<i>inta</i>	<i>inti</i>	<i>inte</i>
su	<i>in sciû</i>	<i>in sce l / in sce l'</i>	<i>in sciâ</i>	<i>in scî</i>	<i>in scê</i>
pe	<i>peu</i>	<i>pe l / pe l'</i>	<i>pâ</i>	<i>pei</i>	<i>pê</i>

Indeterminate article

The indeterminate article uses two roots for singular and plural. The root used for singular forms is *in-*, akin to the numeral [ün, "one"](#), whereas the plural form is in fact the articulate preposition *di* which introduces a partitive complement:

*	singular		plural
	<i>consonant</i>	<i>vowel</i>	
masculine	in		di
feminine	ina	in'	de

The Noun

Gender of nouns

Feminine nouns are usually marked by the *-a* ending in the singular form, *-e* in the plural. Exceptions to this rule are all feminine abstract nouns formed with the suffix *-siun*.

Some nouns have alternate masculine and feminine classification: *a péja/u péi*, "the pear (fruit and tree)"; *a méja/u méi*, "the apple (fruit and tree)"; *u pèrsegu/a pèrsega*, "the peach (fruit and tree)"; *a giasa/u giasu* "the ice".

Plural formation

Declinable masculine nouns take the plural endings as follows:

- *-a > -i*, ex. *u puêta* "the poet" > *i puêti* "the poets". There are some exceptions of undeclinable nouns, ex.: *u bòcia* "the assistant mason" / *i bòcia* "the assistant masons".
- *-à > -èe*, ex. *u bacalà* "dried salted cod" > *i bacalèe* "the pieces of dried salted cod"
- *-â > -èe*, ex. *u canâ* "the canal" > *i canèe* "the canals". *Pâ* "pair", *mâ* "sea" and *mâ* "misfortune / disease / evil" do not usually change in the plural
- *-e > -i*, ex. *u sciüme* "the river" > *i sciümi* "the rivers". Nouns in *-aïse* and *-éïse* change it into *-aïsgi* and *-éïsgi* respectively, ex.: *u païse* "the country" > *i païsgi* "the countries"; *u méïse* "the month" > *i méïsgi* "the months"
- tonic *-an > -èen*, ex. *u can* "the dog" > *i chèn* "the dogs"
- tonic *-un > -uin*, ex. *u balun* "the ball" > *i baluin* "the balls"
- *-òu > -uéi*, ex. *u pescòu* "the fisherman" > *i pescuéi* "the fishermen"
- *-u > -i*, ex. *u libru* "the book" > *i libri* "the books". Nouns ending *-su* change it into *-sgi* and those in *-su* change it into *-sci* in the plural, with the exception of *-su* from Latin *-ceum*, ex.: *u vâsu* "the vessel" > *i vâsgi* "the vessels"; *u pasu* "the step" > *i pasci* "the steps", but *u pagiasu* "the clown" > *i pagiasi* "the clowns"
- *-û > -uî*, ex.: *u prufesû* "the professor" > *i prufesuî* "the professors"

Declinable feminine nouns take the plural endings as follows:

- *-a > -e*, ex. *a tènâ* "the curtain" > *e tènâe* "the curtains"
- *-â > -èe*, ex. *a mamâ* "the mummy" > *e mamèe* "the mummies"
- *-â > -èe*, ex. *a parlâ* "the speech" > *e parlèe* "the speeches"

- *-un* > *-uin*, ex. *a cansun* "the song" > *e cansuin* "the songs"
- *-û* > *-uî*, ex. *a sciû* "the flower" > *e sciûî* "the flowers"

Nouns other than the masculine and feminine ones having the listed respective endings are undeclinable, ex.: *camin* "fireplace" and "fireplaces", *crûsge* "cross" and "crosses".

A few nouns change gender in the plural, ex.: *u senugiu* "the knee" > *e senuge* "the knees"; *l öövu* "the egg" > *e ööve* "the eggs".

Pronouns

Personal Pronouns

Personal pronouns come in two forms: Isolated or prefix to a verb. Prefix third person personal pronouns have different forms depending on whether they are used as subject or object (direct/indirect).

Form:	isolated	prefix	
Person:		subject	object
1st sg.	mì	—	me
2nd sg.	tì	ti	te
3rd sg.	lê	m. u, ul f. a, a l'	m. u, l f. a, l'
1st pl.	m. nujâtri f. nujâtre	—	ne
2nd pl.	m. vujâtri f. vujâtre	—	ve
3rd pl.	lû	(i, il)	m. i, f. e

Note: The third person plural prefix subject pronoun *i* can be heard in peripheric or rural variants of Genoese.

Possessive Pronouns

The third person possessive pronouns are the same for both singular and plural, whereas other persons distinguish between singular and plural.

*	singular		plural	
	m.	f.	m.	f.
1st sg.	mèe			
2nd sg.	tò, töö			
3rd sg.	sò, söö			
1st pl.	nòstru	nòstra	nòstri	vòstri
2nd pl.	vòstru	vòstra	vòstri	vòstre
3rd pl.	sò, söö			

Numerals

Cardinal Numerals

Unlike other Romance languages, cardinal numbers from one to three have different forms for the two genders.

Like in all Romance languages, cardinal numerals between ten and twenty are formed in an irregular way, but the formation of greater numbers follows few simple rules.

1. m. *ün*, f. *ün-a*
2. m. *duî*, f. *dùe*
3. m. *tréi*, f. *trèe*
4. *cuatru*
5. *sincue*
6. *séi*
7. *sète*
8. *ötu*
9. *nööve*
10. *dêsge*
11. *ünse*
12. *duse*
13. *trése*
14. *cuatòrse*
15. *chinse*
16. *sése*
17. *dîsète*
18. *disgiötu*
19. *disginööve*
20. *vinti*
21. *vintün*
28. *vintötu*

- 30. trènta
- 40. cuaranta
- 50. sincuanta
- 60. sciüsciànta
- 70. setanta
- 80. ôtànta
- 90. nuvanta
- 100. *sèntu*
- 200. düsgèntu
- 500. sincuesèntu
- 600. seisèntu
- 1000. *mile*

Ordinal Numerals

- 1. m. *primu*, f. *prima*
- 2. m. *segundu*, f. *segunda*
- 3. m. *tèrsu*, f. *tèrsa*
- 4. m. *cuartu*, f. *cuarta*
- 5. m. *cuintu*, f. *cuinta*
- 6. m. *sèstu*, f. *sèsta*
- 7. m. *sètimu*, *setèn*, f. *sètima*, *setèn-a*
- 8. m. *utâvu*, *ötèn*, f. *utâva*, *ötèn-a*
- 9. m. *nuvèn*, f. *nuvèn-a*
- 10. m. *desgèn*, *dêsgimu*, f. *desgèn-a*, *dêsgima*
- 11. m. *ünsèn*, *ünsêsgimu*, f. *ünsèn-a*, *ünsêsgima*

Verb

The Verb êse (to be)

Indicative

Present Simple

1st sg.	mì <i>sun</i>
2nd sg.	tì t'ê
3rd sg.	lê ul è/lê a l'è
1st pl.	nujâtri <i>sému</i>
2nd pl.	vujâtri <i>séi</i>
3rd pl.	lû (i) <i>sun</i>

Present Perfect

mì <i>sun stèetu</i>
tì t'ê <i>stèetu</i>
lê ul è <i>stèetu</i> /lê a l'è <i>stèeta</i>
nujâtri <i>sému stèeti</i>
vujâtri <i>séi stèeti</i>
lû (i) <i>sun stèeti</i>

Imperfect

1st sg.	mì <i>éa</i>
2nd sg.	tì t'êi
3rd sg.	lê ul <i>éa</i> /lê a l' <i>éa</i>
1st pl.	nujâtri <i>ému</i>
2nd pl.	vujâtri <i>éi</i>
3rd pl.	lû (il) <i>éan</i>

Past Perfect

mì <i>éa stèetu</i>
tì t'êi <i>stèetu</i>
lê ul <i>éa stèetu</i> /lê a l' <i>éa stèeta</i>
nujâtri <i>ému stèeti</i>
vujâtri <i>éi stèeti</i>
lû (il) <i>éan stèeti</i>

Future Simple

1st sg.	mì <i>sajô</i>
2nd sg.	tì ti <i>sajée</i>
3rd sg.	lê u <i>sajâ</i> /lê a <i>sajâ</i>
1st pl.	nujâtri <i>sajému</i>
2nd pl.	vujâtri <i>sajéi</i>
3rd pl.	lû (i) <i>sajan</i>

Future Perfect

mì <i>sajô stèetu</i>
tì ti <i>sajée stèetu</i>
lê u <i>sajâ stèetu</i> /lê a <i>sajâ stèeta</i>
nujâtri <i>sajému stèeti</i>
vujâtri <i>sajéi stèeti</i>
lû (i) <i>sajan stèeti</i>

Subjunctive

Present Simple

1st sg.	che mî sége
2nd sg.	che tî ti ségi
3rd sg.	che lê u sége/che lê a sége
1st pl.	che nujâtri ségimu
2nd pl.	che vujâtri ségi
3rd pl.	che lû (i) ségian

Present Perfect

che mî sége stèetu
che tî ti ségi stèetu
che lê u sége stèetu/che lê a sége stèeta
che nujâtri ségimu stèeti
che vujâtri ségi stèeti
che lû (i) ségian stèeti

Imperfect

1st sg.	che mî fîse
2nd sg.	che tî ti fîsci
3rd sg.	che lê u fîse/che lê a fîse
1st pl.	che nujâtri fîscimu
2nd pl.	che vujâtri fîsci
3rd pl.	che lû (i) fîsan

Past Perfect

che mî fîse stèetu
che tî ti fîsci stèetu
che lê u fîse stèetu/che lê a fîse stèeta
che nujâtri fîscimu stèeti
che vujâtri fîsci stèeti
che lû (i) fîsan stèeti

Conditional

Present Simple

1st sg.	mî sajéiva
2nd sg.	tî ti sajésci
3rd sg.	lê u sajéiva/lê a sajéiva
1st pl.	nujâtri sajéscimu
2nd pl.	vujâtri sajésci
3rd pl.	lû (i) sajéivan

Present Perfect

mî sajéiva stèetu
tî ti sajésci stèetu
lê u sajéiva stèetu/lê a sajéiva stèeta
nujâtri sajéscimu stèeti
vujâtri sajésci stèeti
lû (i) sajéivan stèeti

Imperative

2nd sg. *ségi*

2nd pl. *segèe*

Infinitive

Present

ése

Past

ése stèetu/stèeta/stèeti/stèete

Past Participle

stèetu/stèeta/stèeti/stèete

Gerund

Present

esèndu

Past

esèndu stèetu/stèeta/stèeti/stèete

The Verb avéi (to have)

The verb *avéi* is used as an auxiliary verb for transitive verbs. Its conjugation changes when it is used as a verb meaning "to have". In that case *avéi* is often in conjunction with the particle *ghe*, yielding the verb *avéighe*.

Indicative

Present Simple

1st sg. *mì (gh')ò*

2nd sg. *tì ti (gh')èe*

lê ul *à/lê a l'à*

3rd sg. *lê u gh'à/lê a gh'à*

1st pl. *nujâtri (gh')ému*

2nd pl. *vujâtri (gh')èei*

3rd pl. *lû (il) an/lû (i) gh'an*

Present Perfect

mì (gh')ò avüüu

tì ti (gh')èe avüüu

lê ul à avüüu/lê a l'à avüüu

lê u gh'à avüüu/lê a gh'à avüüu

nujâtri (gh')ému avüüu

vujâtri (gh')èei avüüu

lû (il) an avüüu/lû (i) gh'an avüüu

Imperfect

1st sg. *mì (gh')avéiva*

2nd sg. *tì ti (gh')avéivi*

lê ul avéiva/lê a l'avéiva

3rd sg. *lê u gh'avéiva/lê a gh'avéiva*

1st pl. *nujâtri (gh')avéivimo*

2nd pl. *vujâtri (gh')avéivi*

3rd pl. *lû (il) avéivan/lû (i) gh'avéivan*

Past Perfect

mì (gh')avéiva avüüu

tì ti (gh')avéivi avüüu

lê ul avéiva avüüu/lê a l'avéiva avüüu

lê u gh'avéiva avüüu/lê a gh'avéiva avüüu

nujâtri (gh')avéivimu avüüu

vujâtri (gh')avéivi avüüu

lû (il) avéivan avüüu/lû (i) gh'avéivan avüüu

Future Simple

1st sg.	mì (gh')aviô
2nd sg.	tì ti (gh')avièe lê ul aviâ/lê a l'aviâ
3rd sg.	lê u gh'àl/lê a gh'aviâ
1st pl.	nujâtri (gh')aviêmu
2nd pl.	vujâtri (gh')aviéi
3rd pl.	lû (il) avian/lû (i) gh'avian

Future Perfect

mì (gh')aviô avüüu
tì ti (gh')avièe avüüu lê ul aviâ avüüu/lê a l'aviâ avüüu
lê u gh'aviâ avüüu/lê a gh'aviâ avüüu
nujâtri (gh')aviêmu avüüu
vujâtri (gh')aviéi avüüu
lû (il) avian avüüu/lû (i) gh'avian avüüu

Subjunctive**Present Simple**

1st sg.	che mì (gh')age
2nd sg.	che tì ti (gh')agi che lê ul age/che lê a l'age
3rd sg.	che lê u gh'age/che lê a gh'age
1st pl.	che nujâtri (gh')àgimu
2nd pl.	che vujâtri (gh')agi
3rd pl.	che lû (il) àgian/lû (i) gh'àgian

Present Perfect

che mì (gh')age avüüu
che tì ti (gh')agi avüüu che lê ul age avüüu/che lê a l'age avüüu
che lê u gh'age avüüu/che lê a gh'age avüüu
che nujâtri (gh')àgimu avüüu
che vujâtri (gh')agi avüüu
che lû (il) àgian avüüu/lû (i) gh'àgian avüüu

Imperfect

1st sg.	che mì (gh')avése
2nd sg.	che tì ti (gh')avésci che lê ul avése/lê a l'avése
3rd sg.	che lê u gh'avése/lê a gh'avése
1st pl.	che nujâtri (gh')avéscimu
2nd pl.	che vujâtri (gh')avésci
3rd pl.	che lû (il) avésan/lû (i) gh'avésan

Past Perfect

che mì (gh')ò avüüu
che tì t'èe avüüu/tì ti gh'èe avüüu che lê ul avése avüüu/lê a l'avése avüüu
che lê u gh'avése avüüu/lê a gh'avése avüüu
che nujâtri (gh')avéscimu avüüu
che vujâtri (gh')avésci avüüu
che lû (il) avésan avüüu/lû (i) gh'avésan avüüu

Conditional

Present Simple

1st sg.	mì (gh')aviéiva
2nd sg.	tì ti (gh')aviêsci lê ul aviéiva/lê a l'aviéiva
3rd sg.	lê u gh'aviéiva/lê a gh'aviéiva
1st pl.	nujâtri (gh')aviêscimu
2nd pl.	vujâtri (gh')aviêsci
3rd pl.	lû (il) aviéivan/lû (i) gh'aviéivan

Present Perfect

mì (gh')ò avüüu
tì t'èe avüüu/tì ti gh'èe avüüu
lê ul aviéiva avüüu/lê a l'aviéiva avüüu
lê u gh'aviéiva avüüu/lê a gh'aviéiva avüüu
nujâtri (gh')aviêscimu avüüu
vujâtri (gh')aviêsci avüüu
lû (il) aviéivan avüüu/lû (i) gh'aviéivan avüüu

Imperative

2nd sg.	agi/àgighe
2nd pl.	agèe(ghe)

Infinitive

Present

avéi(ghe)

Past Participle

avüüu/avüüa/avüüi/avüüe

Past

avéi(ghe) avüüu

Gerund

Present

avèndu(ghe)

Past

avèndu(ghe) avüüu

Verbs of the 1st conjugation (ending in -â)

Are conjugated as *mandâ* "to send":

Indicative

Present Simple

1st sg.	<i>mì mandu</i>
2nd sg.	<i>tì ti mandî</i>
3rd sg.	<i>lê u mandâ/lê a manda</i>
1st pl.	<i>nujâtri mandému</i>
2nd pl.	<i>vujâtri mandée</i>
3rd pl.	<i>lû (i) mândan</i>

Present Perfect

<i>mì ò mandòu</i>
<i>tì t'èe mandòu</i>
<i>lê ul à mandòu/lê a l'à mandòu</i>
<i>nujâtri ému mandòu</i>
<i>vujâtri èei mandòu</i>
<i>lû (il) an mandòu</i>

Imperfect

1st sg.	<i>mì mandâva</i>
2nd sg.	<i>tì ti mandâvi</i>
3rd sg.	<i>lê u mandâva/lê a mandâva</i>
1st pl.	<i>nujâtri mandâvimu</i>
2nd pl.	<i>vujâtri mandâvi</i>
3rd pl.	<i>lû (i) mandâvan</i>

Past Perfect

<i>mì avéiva mandòu</i>
<i>tì t'avéivi mandòu</i>
<i>lê ul avéiva mandòu/lê a l'avéiva mandòu</i>
<i>nujâtri avéivimu mandòu</i>
<i>vujâtri avéivi mandòu</i>
<i>lû (il) avéivan mandòu</i>

Future Simple

1st sg.	<i>mì mandîô</i>
2nd sg.	<i>tì ti mandîèe</i>
3rd sg.	<i>lê u mandîâ/lê a mandîâ</i>
1st pl.	<i>nujâtri mandîêmu</i>
2nd pl.	<i>vujâtri mandîéi</i>
3rd pl.	<i>lû (i) mandian</i>

Future Perfect

<i>mì aviô mandòu</i>
<i>tì t'avièe mandòu</i>
<i>lê ul aviâ mandòu/lê a l'aviâ mandòu</i>
<i>nujâtri aviêmu mandòu</i>
<i>vujâtri aviéi mandòu</i>
<i>lû (il) avian mandòu</i>

Subjunctive

Present Simple

1st sg.	che mî <i>mande</i>
2nd sg.	che tî ti <i>mandi</i>
3rd sg.	che lê u <i>mande</i> /che lê a <i>mande</i>
1st pl.	che nujâtri <i>mandému</i>
2nd pl.	che vujâtri <i>mandèe</i>
3rd pl.	che lû (i) <i>mândan</i>

Present Perfect

che mî <i>age mandòu</i>
che tî t' <i>agi mandòu</i>
che lê ul <i>age mandòu</i> /lê a l' <i>age mandòu</i>
che nujâtri <i>àgimu mandòu</i>
che vujâtri <i>agi mandòu</i>
che lû (il) <i>àgian mandòu</i>

Imperfect

1st sg.	che mî <i>mandése</i>
2nd sg.	che tî ti <i>mandésci</i>
3rd sg.	che lê u <i>mandése</i> /che lê <i>mandése</i>
1st pl.	che nujâtri <i>mandéscimu</i>
2nd pl.	che vujâtri <i>mandésci</i>
3rd pl.	che lû (i) <i>mandésan</i>

Past Perfect

che mî <i>avése mandòu</i>
che tî t' <i>avésci mandòu</i>
ache lê ul <i>avése mandòu</i> /che lê a l' <i>avése mandòu</i>
che nujâtri <i>avéscimu mandòu</i>
che vujâtri <i>avésci mandòu</i>
che lû (il) <i>avésan mandòu</i>

Conditional

Present Simple

1st sg.	mî <i>mandiéiva</i>
2nd sg.	tî ti <i>mandiêsci</i>
3rd sg.	lê u <i>mandiéiva</i> /lê a <i>mandiéiva</i>
1st pl.	nujâtri <i>mandiêscimu</i>
2nd pl.	vujâtri <i>mandiêsci</i>
3rd pl.	lû (i) <i>mandiéivan</i>

Present Perfect

mî <i>aviéiva mandòu</i>
tî ti <i>aviêsci mandòu</i>
lê ul <i>aviéiva mandòu</i> /lê a l' <i>aviéiva mandòu</i>
nujâtri <i>aviêscimu mandòu</i>
vujâtri <i>avésci mandòu</i>
lû (il) <i>aviéivan mandòu</i>

Imperative

2nd sg. *manda*

2nd pl. *mandèe*

Infinitive

Present

mandâ

Past

avéi mandòu

Past Participle

mandòu/mandâ/mandèe/mandèe

Gerund

Present

mandandu

Past

avèndu mandòu

Verbs of the 2nd conjugation (ending in -éi)

Are conjugated as *tasgéi* "to keep silent":

Indicative

Present Simple

1st sg.	mì <i>tásgiu</i>
2nd sg.	tì ti <i>tásgi</i>
3rd sg.	lê u <i>tásge/lê a tásge</i>
1st pl.	nujâtri <i>tasgému</i>
2nd pl.	vujâtri <i>tasgéi</i>
3rd pl.	lû (i) <i>tásgian</i>

Present Perfect

mì ò <i>tasgiüüu</i>
tì t'èe <i>tasgiüüu</i>
lê ul à <i>tasgiüüu/lê a l'à tasgiüüu</i>
nujâtri <i>ému tasgiüüu</i>
vujâtri <i>èei tasgiüüu</i>
lû (il) <i>an tasgiüüu</i>

Imperfect

1st sg.	mì <i>tasgéiva</i>
2nd sg.	tì ti <i>tasgéivi</i>
3rd sg.	lê u <i>tasgéiva/lê a tasgéiva</i>
1st pl.	nujâtri <i>tasgéivimu</i>
2nd pl.	vujâtri <i>tasgéivi</i>
3rd pl.	lû (i) <i>tasgéivan</i>

Past Perfect

mì <i>avéiva tasgiüüu</i>
tì t' <i>avéivi tasgiüüu</i>
lê ul <i>avéiva tasgiüüu/lê a l'avéiva tasgiüüu</i>
nujâtri <i>avéivimu tasgiüüu</i>
vujâtri <i>avéivi tasgiüüu</i>
lû (il) <i>avéivan tasgiüüu</i>

Future Simple

1st sg.	mì <i>tasgiô</i>
2nd sg.	tì ti <i>tasgièe</i>
3rd sg.	lê u <i>tasgiâ/lê a tasgiâ</i>
1st pl.	nujâtri <i>tasgiêmu</i>
2nd pl.	vujâtri <i>tasgiéi</i>
3rd pl.	lû (i) <i>tasgian</i>

Future Perfect

mì <i>aviô tasgiüüu</i>
tì t' <i>avièe tasgiüüu</i>
lê ul <i>aviâ tasgiüüu/lê a l'aviâ tasgiüüu</i>
nujâtri <i>aviêmu tasgiüüu</i>
vujâtri <i>aviéi tasgiüüu</i>
lû (il) <i>avian tasgiüüu</i>

Subjunctive

Present Simple

1st sg.	che mî <i>tâsge</i>
2nd sg.	che tî ti <i>tâsgi</i>
3rd sg.	che lê u <i>tâsge</i> /che lê a <i>tâsge</i>
1st pl.	che nujâtri <i>tasgêmu</i>
2nd pl.	che vujâtri <i>tasgéi</i>
3rd pl.	che lû (i) <i>tâsgian</i>

Present Perfect

che mî <i>age tasgiüüu</i>
che tî t' <i>agi tasgiüüu</i>
che lê ul <i>age tasgiüüu</i> /lê a l' <i>age tasgiüüu</i>
che nujâtri <i>àgimu tasgiüüu</i>
che vujâtri <i>agi tasgiüüu</i>
che lû (il) <i>àgian tasgiüüu</i>

Imperfect

1st sg.	che mî <i>tasgése</i>
2nd sg.	che tî ti <i>tasgêsci</i>
3rd sg.	che lê u <i>tasgése</i> /che lê a <i>tasgése</i>
1st pl.	che nujâtri <i>tasgêscimu</i>
2nd pl.	che vujâtri <i>tasgêsci</i>
3rd pl.	che lû (i) <i>tasgêsan</i>

Past Perfect

che mî <i>avése tasgiüüu</i>
che tî t' <i>avêsci tasgiüüu</i>
che lê ul <i>avése tasgiüüu</i> /che lê a l' <i>avése tasgiüüu</i>
che nujâtri <i>avêscimu tasgiüüu</i>
che vujâtri <i>avêsci tasgiüüu</i>
che lû (il) <i>avêsan tasgiüüu</i>

Conditional

Present Simple

1st sg.	mî <i>tasgiéiva</i>
2nd sg.	tî ti <i>tasgiêsci</i>
3rd sg.	lê u <i>tasgiéiva</i> /lê a <i>tasgiéiva</i>
1st pl.	nujâtri <i>tasgiêscimu</i>
2nd pl.	vujâtri <i>tasgiêsci</i>
3rd pl.	lû (i) <i>tasgiéivan</i>

Present Perfect

mî <i>aviéiva tasgiüüu</i>
tî ti <i>aviêsci tasgiüüu</i>
lê ul <i>aviéiva tasgiüüu</i> /lê a l' <i>aviéiva tasgiüüu</i>
nujâtri <i>aviêscimu tasgiüüu</i>
vujâtri <i>avêsci tasgiüüu</i>
lû (il) <i>aviéivan tasgiüüu</i>

Imperative

2nd sg. *tâsgi*

2nd pl. *tasgéi*

Infinitive

Present

tasgéi

Past

avéi tasgiüüu

Past Participle

tasgiüüu

Gerund

Present

tasgèndu

Past

avèndu tasgiüüu

Verbs of the 3rd conjugation (ending in unstressed -e)

Are conjugated as *lêse* "to read":

Indicative

Present Simple

1st sg.	mì <i>lêsu</i>
2nd sg.	tì ti <i>lêsi</i>
3rd sg.	lê u <i>lêse/lê a lêse</i>
1st pl.	nujâtri <i>lêsému</i>
2nd pl.	vujâtri <i>lêséi</i>
3rd pl.	lû (i) <i>lêsân</i>

Present Perfect

mì ò <i>leşüüu</i>
tì t'èe <i>leşüüu</i>
lê ul à <i>leşüüu/lê a l'à leşüüu</i>
nujâtri <i>ému leşüüu</i>
vujâtri <i>èei leşüüu</i>
lû (il) <i>an leşüüu</i>

Imperfect

1st sg.	mì <i>leşéiva</i>
2nd sg.	tì ti <i>leşéivi</i>
3rd sg.	lê u <i>leşéiva/lê a leşéiva</i>
1st pl.	nujâtri <i>leşéivimu</i>
2nd pl.	vujâtri <i>leşéivi</i>
3rd pl.	lû (i) <i>leşéivan</i>

Past Perfect

mì <i>avéiva leşüüu</i>
tì t' <i>avéivi leşüüu</i>
lê ul <i>avéiva leşüüu/lê a l'avéiva leşüüu</i>
nujâtri <i>avéivimu leşüüu</i>
vujâtri <i>avéivi leşüüu</i>
lû (il) <i>avéivan leşüüu</i>

Future Simple

1st sg.	mì <i>leşiô</i>
2nd sg.	tì ti <i>leşièe</i>
3rd sg.	lê u <i>leşiâ/lê a leşiâ</i>
1st pl.	nujâtri <i>leşiému</i>
2nd pl.	vujâtri <i>leşiéi</i>
3rd pl.	lû (i) <i>leşian</i>

Future Perfect

mì <i>aviô leşüüu</i>
tì t' <i>avièe leşüüu</i>
lê ul <i>aviâ leşüüu/lê a l'aviâ leşüüu</i>
nujâtri <i>aviému leşüüu</i>
vujâtri <i>aviéi leşüüu</i>
lû (il) <i>avian leşüüu</i>

Subjunctive

Present Simple

1st sg.	che mî <i>lêse</i>
2nd sg.	che tî ti <i>lêsi</i>
3rd sg.	che lê u <i>lêse</i> /che lê a <i>lêse</i>
1st pl.	che nujâtri <i>leşému</i>
2nd pl.	che vujâtri <i>leşéi</i>
3rd pl.	che lû (i) <i>leşan</i>

Present Perfect

che mî <i>age leşüü</i>
che tî t' <i>agi leşüü</i>
che lê ul <i>age leşüü</i> /lê a l' <i>age leşüü</i>
che nujâtri <i>àgimu leşüü</i>
che vujâtri <i>agi leşüü</i>
che lû (il) <i>àgian leşüü</i>

Imperfect

1st sg.	che mî <i>leşése</i>
2nd sg.	che tî ti <i>leşési</i>
3rd sg.	che lê u <i>leşése</i> /che lê a <i>leşése</i>
1st pl.	che nujâtri <i>leşescimu</i>
2nd pl.	che vujâtri <i>leşési</i>
3rd pl.	che lû (i) <i>leşésan</i>

Past Perfect

che mî <i>avése leşüü</i>
che tî t' <i>avési leşüü</i>
che lê ul <i>avése leşüü</i> /che lê a l' <i>avése leşüü</i>
che nujâtri <i>avescimu leşüü</i>
che vujâtri <i>avési leşüü</i>
che lû (il) <i>avésan leşüü</i>

Conditional

Present Simple

1st sg.	mî <i>leşiéiva</i>
2nd sg.	tî ti <i>leşiésci</i>
3rd sg.	lê u <i>leşiéiva</i> /lê a <i>leşiéiva</i>
1st pl.	nujâtri <i>leşiéscimu</i>
2nd pl.	vujâtri <i>leşiésci</i>
3rd pl.	lû (i) <i>leşiéivan</i>

Present Perfect

mî <i>aviéiva leşüü</i>
tî ti <i>aviésci leşüü</i>
lê ul <i>aviéiva leşüü</i> /lê a l' <i>aviéiva leşüü</i>
nujâtri <i>aviéscimu leşüü</i>
vujâtri <i>avésci leşüü</i>
lû (il) <i>aviéivan leşüü</i>

Imperative

2nd sg. *lêşi*

2nd pl. *leşéi*

Infinitive

Present

lêşe

Past

avéi leşüü

Past Participle

leşüü

Gerund

Present

leşèndu

Past

avèndu leşüü

Verbs of the 4th conjugation (ending in -î)

Are conjugated with the endings of *finî* "to finish", some with the infix *-sc(i)-* and some without it:

Indicative

Present Simple

1st sg.	mî <i>finisciu</i>
2nd sg.	tî ti <i>finisci</i>
3rd sg.	lê u <i>finiscellê a finisce</i>
1st pl.	nujâtri <i>finimu</i>
2nd pl.	vujâtri <i>finî</i>
3rd pl.	lû (i) <i>finîscian</i>

Present Perfect

mî	ò <i>finîu</i>
tî	t'èe <i>finîu</i>
lê	ul à <i>finîu</i> / <i>lê a l'à finîu</i>
nujâtri	ému <i>finîu</i>
vujâtri	èei <i>finîu</i>
lû	(il) an <i>finîu</i>

Imperfect

1st sg.	mî <i>finîva</i>
2nd sg.	tî ti <i>finîvi</i>
3rd sg.	lê u <i>finîvallê a finîva</i>
1st pl.	nujâtri <i>finîvimu</i>
2nd pl.	vujâtri <i>finîvi</i>
3rd pl.	lû (i) <i>finîvan</i>

Past Perfect

mî	avéiva <i>finîu</i>
tî	t'avéivi <i>finîu</i>
lê	ul avéiva <i>finîu</i> / <i>lê a l'avéiva finîu</i>
nujâtri	avéivimu <i>finîu</i>
vujâtri	avéivi <i>finîu</i>
lû	(il) avéivan <i>finîu</i>

Future Simple

1st sg.	mî <i>finiô</i>
2nd sg.	tî ti <i>finièe</i>
3rd sg.	lê u <i>finiâllê a finiâ</i>
1st pl.	nujâtri <i>finiêmu</i>
2nd pl.	vujâtri <i>finiêi</i>
3rd pl.	lû (i) <i>finian</i>

Future Perfect

mî	aviô <i>finîu</i>
tî	t'avièe <i>finîu</i>
lê	ul aviâ <i>finîu</i> / <i>lê a l'aviâ finîu</i>
nujâtri	aviêmu <i>finîu</i>
vujâtri	aviêi <i>finîu</i>
lû	(il) avian <i>finîu</i>

Subjunctive

Present Simple

1st sg.	che mî <i>finisce</i>
2nd sg.	che tî ti <i>finisci</i>
3rd sg.	che lê u <i>finisce</i> /che lê a <i>finisce</i>
1st pl.	che nujâtri <i>finimu</i>
2nd pl.	che vujâtri <i>finî</i>
3rd pl.	che lû (i) <i>finîscian</i>

Present Perfect

che mî <i>age finîu</i>
che tî t' <i>agi finîu</i>
che lê ul <i>age finîu</i> /lê a l' <i>age finîu</i>
che nujâtri <i>àgimu finîu</i>
che vujâtri <i>agi finîu</i>
che lû (il) <i>àgian finîu</i>

Imperfect

1st sg.	che mî <i>finise</i>
2nd sg.	che tî ti <i>finisci</i>
3rd sg.	che lê u <i>finise</i> /che lê a <i>finise</i>
1st pl.	che nujâtri <i>finîscimu</i>
2nd pl.	che vujâtri <i>finisci</i>
3rd pl.	che lû (i) <i>finisan</i>

Past Perfect

che mî <i>avése finîu</i>
che tî t' <i>avésci finîu</i>
che lê ul <i>avése finîu</i> /che lê a l' <i>avése finîu</i>
che nujâtri <i>avéscimu finîu</i>
che vujâtri <i>avésci finîu</i>
che lû (il) <i>avésan finîu</i>

Conditional

Present Simple

1st sg.	mî <i>finiéiva</i>
2nd sg.	tî ti <i>finiésci</i>
3rd sg.	lê u <i>finiéiva</i> /lê a <i>finiéiva</i>
1st pl.	nujâtri <i>finiéscimu</i>
2nd pl.	vujâtri <i>finiésci</i>
3rd pl.	lû (i) <i>finiéivan</i>

Present Perfect

mî <i>aviéiva finîu</i>
tî ti <i>aviésci finîu</i>
lê ul <i>aviéiva finîu</i> /lê a l' <i>aviéiva finîu</i>
nujâtri <i>aviéscimu finîu</i>
vujâtri <i>avésci finîu</i>
lû (il) <i>aviéivan finîu</i>

Imperative

2nd sg. *finisci*

2nd pl. *finî*

Infinitive

Present

finî

Past

avéi finîu

Past Participle

finîu/finîa/finîi/finîe

Gerund

Present

finindu

Past

avèndu finîu

The Passive

The passive diathesis is formed with the verb *ése* and the past participle agreeing with the subject's gender, ex. with *mandâ* "to send":

Indicative

Present Simple

1st sg.	<i>mì sun mandòu/mandâ</i>
2nd sg.	<i>tì t'ê mandòu/mandâ</i>
3rd sg.	<i>lê ul è mandòu/lê a l'è mandâ</i>
1st pl.	<i>nujâtri sému mandèe</i>
2nd pl.	<i>vujâtri séi mandèe</i>
3rd pl.	<i>lû (i) sun mandèe</i>

Present Perfect

<i>mì sun stèetu mandòu/mandâ</i>
<i>tì t'ê stèetu mandòu/mandâ</i>
<i>lê ul è stèetu/lê a l'è stèeta</i>
<i>nujâtri sému stèeti mandèe</i>
<i>vujâtri séi stèeti mandèe</i>
<i>lû (i) sun stèeti mandèe</i>

Imperfect

1st sg.	<i>mì éa mandòu/mandâ</i>
2nd sg.	<i>tì t'êi mandòu/mandâ</i>
3rd sg.	<i>lê ul éa mandòu/lê a l'éa mandâ</i>
1st pl.	<i>nujâtri êmu mandèe</i>
2nd pl.	<i>vujâtri êi mandèe</i>
3rd pl.	<i>lû (il) éan mandèe</i>

Past Perfect

<i>mì éa stèetu mandòu/mandâ</i>
<i>tì t'êi stèetu mandòu/mandâ</i>
<i>lê ul éa stèetu/lê a l'éa stèeta</i>
<i>nujâtri êmu stèeti mandèe</i>
<i>vujâtri êi stèeti mandèe</i>
<i>lû (il) éan stèeti mandèe</i>

Future Simple

1st sg.	<i>mì sajô mandòu/mandâ</i>
2nd sg.	<i>tì ti sajée mandòu/mandâ</i>
3rd sg.	<i>lê u sajâ mandòu/lê a sajâ mandâ</i>
1st pl.	<i>nujâtri sajêmu mandèe</i>
2nd pl.	<i>vujâtri sajéi mandèe</i>
3rd pl.	<i>lû (i) sajan mandèe</i>

Future Perfect

<i>mì sajô stèetu mandòu/mandâ</i>
<i>tì ti sajée stèetu mandòu/mandâ</i>
<i>lê u sajâ stèetu/lê a sajâ stèeta</i>
<i>nujâtri sajêmu stèeti mandèe</i>
<i>vujâtri sajéi stèeti mandèe</i>
<i>lû (i) sajan stèeti mandèe</i>

Subjunctive

Present Simple

1st sg. che mî sége mandòu/mandâ

2nd sg. che ti ti ségi mandòu/mandâ

3rd sg. che lê u sége mandòu/che lê a sége mandâ

1st pl. che nujâtri ségimu mandèe

2nd pl. che vujâtri ségi mandèe

3rd pl. che lû (i) ségian mandèe

Present Perfect

che mî sége stèetu mandòu/mandâ

che ti ti ségi stèetu mandòu/mandâ

che lê u sége stèetu/che lê a sége stèeta

che nujâtri ségimu stèeti mandèe

che vujâtri ségi stèeti mandèe

che lû (i) ségian stèeti mandèe

Imperfect

1st sg. che mî fîse mandòu/mandâ

2nd sg. che ti ti fîsci mandòu/mandâ

3rd sg. che lê u fîse mandòu/che lê a fîse mandâ

1st pl. che nujâtri fîscimu mandèe

2nd pl. che vujâtri fîsci mandèe

3rd pl. che lû (i) fîsan mandèe

Past Perfect

che mî fîse stèetu mandòu/mandâ

che ti ti fîsci stèetu mandòu/mandâ

che lê u fîse stèetu/che lê a fîse stèeta

che nujâtri fîscimu stèeti mandèe

che vujâtri fîsci stèeti mandèe

che lû (i) fîsan stèeti mandèe

Conditional

Present Simple

1st sg. mî sajéiva mandòu/mandâ

2nd sg. ti ti sajêsci mandòu/mandâ

3rd sg. lê u sajéiva mandòu/lê a sajéiva mandâ

1st pl. nujâtri sajêscimu mandèe

2nd pl. vujâtri sajêsci mandèe

3rd pl. lû (i) sajéivan mandèe

Present Perfect

mî sajéiva stèetu mandòu/mandâ

ti ti sajêsci stèetu mandòu/mandâ

lê u sajéiva stèetu/lê a sajéiva stèeta

nujâtri sajêscimu stèeti mandèe

vujâtri sajêsci stèeti mandèe

lû (i) sajéivan stèeti mandèe

Imperative

2nd sg. *ségi mandòu/mandâ*

2nd pl. *segèe mandèe*

Infinitive

Present

ése
mandòu/mandâ/mandèe/mandèe

Past

ése stèetu mandòu/stèeta mandâ/stèeti
mandèe/stèete mandèe

Past Participle

mandòu/mandâ/mandèe/mandèe

Gerund

Present

esèndu
mandòu/mandâ/mandèe/mandèe

Past

esèndu stèetu/stèeta/stèeti/stèete

In the simple forms *ése* can be replaced by the irregular verb *venjî*, meaning also "to come":

Indicative

Present Simple

1st sg. *mì vênju mandòu/mandâ*

2nd sg. *tì ti vênji mandòu/mandâ*

3rd sg. *lê u vèn mandòu/lê a vèn mandâ*

1st pl. *nujâtri venjimu mandèe*

2nd pl. *vujâtri venjî mandèe*

3rd pl. *lû (i) vênjan mandèe*

Imperfect

1st sg.	<i>mì venjîva mandòu/mandâ</i>
2nd sg.	<i>tì ti venjîvi mandòu/mandâ</i>
3rd sg.	<i>lê u venjîva mandòu/lê a venjîva mandâ</i>
1st pl.	<i>nujâtri venjîvimu mandèe</i>
2nd pl.	<i>vujâtri venjîvi mandèe</i>
3rd pl.	<i>lû (i) venjîvan mandèe</i>

Future Simple

1st sg.	<i>mì venjiô mandòu/mandâ</i>
2nd sg.	<i>tì ti venjièe mandòu/mandâ</i>
3rd sg.	<i>lê u venjiâ mandòu/lê a sajâ mandâ</i>
1st pl.	<i>nujâtri venjiêmu mandèe</i>
2nd pl.	<i>vujâtri venjiéi mandèe</i>
3rd pl.	<i>lû (i) venjian mandèe</i>

Subjunctive

Present Simple

1st sg.	<i>che mì vênje mandòu/mandâ</i>
2nd sg.	<i>che tì ti vênji mandòu/mandâ</i>
3rd sg.	<i>che lê u vênje mandòu/che lê a sége mandâ</i>
1st pl.	<i>che nujâtri venjimû mandèe</i>
2nd pl.	<i>che vujâtri venjî mandèe</i>
3rd pl.	<i>che lû (i) vênjan mandèe</i>

Imperfect

1st sg.	che mì <i>venjise mandòu/mandâ</i>
2nd sg.	che tì ti <i>venjisci mandòu/mandâ</i>
3rd sg.	che lê u <i>venjise mandòu/che lê a fise mandâ</i>
1st pl.	che nujâtri <i>venjiscimu mandèe</i>
2nd pl.	che vujâtri <i>venjisci mandèe</i>
3rd pl.	che lû (i) <i>venjìsan mandèe</i>

Conditional Present Simple

1st sg.	mì <i>venjiéiva mandòu/mandâ</i>
2nd sg.	tì ti <i>venjiêsci mandòu/mandâ</i>
3rd sg.	lê u <i>venjiéiva mandòu/lê a sajeiva mandâ</i>
1st pl.	nujâtri <i>venjiêscimu mandèe</i>
2nd pl.	vujâtri <i>venjiêsci mandèe</i>
3rd pl.	lû (i) <i>venjiéivan mandèe</i>

Infinitive Present

venjî mandòu/mandâ/mandèe/mandèe

Gerund Present

venjindu mandòu/mandâ/mandèe/mandèe

Impersonal Construction

The impersonal construction is made by placing the particle *se* before the 2nd sg. person form of the verb, ex.: *se mangia* "people eat"; *se sènte* "people ear"; *se béive in gòtu de vin* "a glass of wine is drunk"; *se cunta ina fóa* "a tale is told"; *se cunstrüisce di palasi* "buildings are built"; *se manda de létie* "letters are sent".

Vocabulary

Below is a sample of Ligurian words:

u péi, "the pear"; *u méi*, "the apple"; *u setrun*, "the orange"; *u figu*, "the fig"; *u pèrsegu*, "the peach"; *u ríbes*, "the currant"; *u mandarin*, "the tangerine"; *u franbuâse*, "the raspberry"; *a sêsgia*, "the cherry"; *u mélu*, "the strawberry"; *a nûsge*, "the nut"; *l'arbicòca*, "the apricot"; *a brünja*, "the plum"; *a nisöa*, "the hazelnut"; *a muia*, "the blackberry"; *l'üüga*, "the grape"; *l'asginélu*, "the grape" (the single fruit in a bunch). *a nèspua*, "the medlar"; *u pinjöö*, "the pine-kernel"; *smangiâ*, "to itch"; *u pursému*, "the parsley"; *u sélou*, "the celery"; *case*, "to fall"; *scarligâ*, "to slide"; *spatisâ*, "to squash"; *arvî*, "to open"; *serâ*, "to close"; *u cèeu*, "the light"; *a cà*, "the house", "the home"; *l'öovu*, "the egg"; *l'ögiu*, "the eye"; *a buca*, "the mouth"; *a tésta*, "the head"; *a schèn-a*, "the back"; *u cüü*, "the butt"; *u brasu*, "the arm"; *a ganba*, "the leg"; *u cöö*, "the heart".